

5-8 D SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAZANIM TABLOSU

Ders	Sınıf	Ünite/Alan/Beceri	Kazanım No	Kazanım	Açıklamalar	Tahmini Süre
Sosyal Bilgiler	7	Birey ve Toplum	SB.7.1.3.	Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.	Seçilen bir iletişim kanalının (TV, İnternet, akıllı telefonlar vb.) bireyler arasındaki iletişimi ve toplumsal olarak da kültürü nasıl değiştirdiği ele alınır.	1,0
Sosyal Bilgiler	7	Birey ve Toplum	SB.7.1.4.	İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.	Özel hayatın gizliliği, düşünceyi açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile kitle iletişim özgürlüğü arasındaki ilişki ele alınır.	1,0
Sosyal Bilgiler	7	Kültür ve Miras	SB.7.2.1.	Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.	Kuruluştan İstanbul'un fethine kadar olan dönemde devletin hüküm sürdüğü yerler ile iskân politikası, askerî, ekonomik ve toplumsal yapı detaya girilmeden ele alınır. Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile ilgili farklı tarihsel yorumlara değinilir.	1,0
Sosyal Bilgiler	7	İnsanlar, Yerler ve Çevreler	SB.7.3.2.	Türkiye'de nüfusun dağılışını etkileyen faktörlerden hareketle Türkiye'nin demografik özelliklerini yorumlar.	Tablo ve grafikler kullanarak ülkemizin demografik özellikleri ile ilgili verileri yorumlanır.	1,0
Sosyal Bilgiler	7	İnsanlar, Yerler ve Çevreler	SB.7.3.3.	Örnek incelemeler yoluyla göçün neden ve sonuçlarını tartışır.		1,0
Sosyal Bilgiler	7	Bilim, Teknoloji ve Toplum	SB.7.4.2.	Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını tartışır.	Türk-İslam medeniyetinin bilimsel alanda ulaştığı seviyeye vurgu yapılır. el-Harezmi, Fârâbî, İbn-i Sînâ, el-Cezerî, İbn-i Haldûn, Ali Kuşçu, el-Hâzinî, Piri Reis ve Kâtip Çelebi gibi bilim insanlarına ve bunların çalışmalarına değinilir.	1,0
Sosyal Bilgiler	7	Üretim, Dağıtım ve Tüketim	SB.7.5.1.	Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzden örneklerle açıklar.		1,0
Sosyal Bilgiler	7	Etkin Vatandaşlık	SB.7.6.1.	Demokrasinin ortaya çıkışını, gelişim evrelerini ve günümüzde ifade ettiği anlamları açıklar.	Demokratik değerlere ve demokrasi uygulamalarına tarihimizden örnekler verilir.	1,0
Sosyal Bilgiler	7	Etkin Vatandaşlık	SB.7.6.3.	Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerini toplumsal hayattaki uygulamalarla ilişkilendirir.		1,0
Sosyal Bilgiler	7	Küresel Bağlantılar	SB.7.7.1.	Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara örnekler verir.		1,0

Ek 3: HEP D 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Kazanımları ve Süreleri

Ders	Sınıf	Ünite/Alan/Beceri	Kazanım No	Kazanım	Açıklamalar	Tahmini Süre
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Bir Kahraman Doğuyor	İTA.8.1.1.	Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.	a) Fransız İhtilali ile ortaya çıkan siyasi düşüncelere, Avrupa devletlerinin sömürgecilik faaliyetlerine, Tanzimat ve Meşrutiyet dönemlerinin Osmanlı siyasi ve sosyal yapısına etkisine kısaca değinilir. b) Osmanlı Devleti ile Avrupa devletlerinin yirminci yüzyılın başlarındaki durumu harita üzerinde gösterilir. c) Osmanlı Devleti'nin son döneminde siyasi ve sosyal hayatı etkileyen başlıca fikir akımlarına (Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batıcılık) kısaca değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Bir Kahraman Doğuyor	İTA.8.1.2.	Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.	Mustafa Kemal'in kişilik gelişimi ve yetişmesinde rol oynayan şahsiyetlere değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Bir Kahraman Doğuyor	İTA.8.1.4.	Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.	a) Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı öncesinde yaptığı görev ve hizmetler üzerinde durulur. b) 31 Mart Olayı, Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları'na kısaca değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar	İTA.8.2.1.	Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.	Savaş öncesinde ülkeler arasındaki bloklaşmalara değinilir.	2,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar	İTA.8.2.2.	Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.	a) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheleer taarruz ve savunma özellikleri belirtilerek (Kafkas, Kanal, Çanakkale, Hicaz-Yemen, Irak ve Suriye) harita üzerinde gösterilir. b) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne ve Kafkas Cephesi'ndeki Sarıkamış Harekâtı'na değinilir. c) Mustafa Kemal Paşa ve diğer önemli şahsiyetlerin cephelelerdeki görev ve başarıları çeşitli alıntılar üzerinden ele alınır. ç) 1915 Olayları ve Tehcir Kanunu'na değinilir. d) Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları ele alınır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık	İTA.8.2.3.	Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı	Mustafa Kemal'in ve halkın tepkisi millî birlik ve beraberlik ile vatanseverlik açısından ele alınır.	1,0

Ders	Sınıf	Ünite/Alan/Beceri	Kazanım No	Kazanım	Açıklamalar	Tahmini Süre
		Yolunda Atılan Adımlar		yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.		
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar	İTA.8.2.4.	Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.	Millî cemiyetler ve millî varlığa düşman cemiyetlerin başlıca özelliklerine değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar	İTA.8.2.5.	Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.	a) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, Havza Genelgesi, Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Amasya Görüşmeleri ele alınır. b) Millî Mücadele'nin hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlara Mustafa Kemal'in bulduğu çözüm yollarına değinilir. c) Millî Mücadele Dönemi'nde basının rolüne kısaca değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar	İTA.8.2.6.	Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.	Birinci Büyük Millet Meclisinin nasıl teşekkül ettiğine kısaca değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar	İTA.8.2.8.	Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.		1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!	İTA.8.3.1.	Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi ve Güney Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.	a) Doğu Cephesi'nde kazanılan başarılar ve bunların siyasi önemi açıklanır. b) Güney Cephesi'nde vatanseverlik duygularıyla hareket eden Türk milletinin örgütlenmesi vurgulanarak millî ve yerel kahramanlara değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!	İTA.8.3.2.	Millî Mücadele Dönemi'nde Batı Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.	a) Kuvâ-yı Millîye birliklerinin faaliyetleri ve düzenli ordunun kurulma süreci ele alınır. b) I. İnönü ve II. İnönü Muharebeleri ile Kütahya-Eskişehir Muharebeleri ele alınır. c) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi, Londra Konferansı, Afganistan ile Dostluk Antlaşması, İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi ve Moskova Antlaşması'na değinilir.	2,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!	İTA.8.3.4.	Türk milletinin millî birlik, beraberlik ve dayanışmasının bir örneği olarak Tekalif-i Millîye Emirleri doğrultusunda yapılan uygulamaları analiz eder.	Millî birlik, beraberlik ve dayanışma için sorumluluk almanın önemi vurgulanır.	1,0

Ders	Sınıf	Ünite/Alan/Beceri	Kazanım No	Kazanım	Açıklamalar	Tahmini Süre
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!	İTA.8.3.5.	Sakarya Meydan Savaşı'nın kazanılmasında ve Büyük Taarruz'un başarılı olmasında Mustafa Kemal'in rolüne ilişkin çıkarımlarda bulunur.	Kars Antlaşması, Ankara Antlaşması ve Mudanya Ateşkes Antlaşması üzerinde durulur.	2,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Milli Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!	İTA.8.3.6.	Lozan Antlaşması'nın sağladığı kazanımları analiz eder.		1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.1.	Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.	Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve İnkılapçılık ilkeleri kavramsal düzeyde ele alınır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.2.	Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.	a) Saltanatın kaldırılması, Ankara'nın başkent oluşu, Cumhuriyet'in ilan edilmesi, Halifeliğin kaldırılması, Şeriye ve Evkâf Vekâleti'nin kaldırılması ile Erkân-ı Harbiye Vekâleti'nin kaldırılmasının neden ve sonuçları ele alınır. b) 1924 Anayasası'nın kabulüne değinilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.3.	Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin toplumsal hayata yansımalarını kavrar.	a) Hukuki düzenlemelerin gerekçeleri kısaca açıklanır. b) Türk Medeni Kanunu'nun aile yapısında ve kadının toplumsal statüsünde meydana getirdiği değişim vurgulanır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.4.	Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.	a) Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Harf İnkılabı, Millet Mektepleri, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu ele alınır. b) 1933 Üniversite Reformu'ndan hareketle Atatürk'ün bilimsel gelişme ve kalkınmaya verdiği önem vurgulanır. c) Atatürk'ün güzel sanatlara ve spora verdiği önem örneklerle açıklanır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.5.	Toplumsal alanda yapılan inkılapları ve meydana gelen gelişmeleri kavrar.	a) Şapka ve kıyafetler konusunda yapılan düzenlemeler, tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, takvim, saat ve ölçülerde değişim ile Soyadı Kanunu ele alınır. b) Türk kadınına eğitim alanı ile sosyal, kültürel ve siyasi alanlarda sağlanan haklar ele alınır ve bu haklar diğer ülkelerde kadınlara verilen haklar ile karşılaştırılır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.6.	Ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri kavrar.	a) İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlar millî iktisat anlayışı ve tasarruf bilinci açılarından incelenir. b) Tarım, sanayi, ticaret ve denizcilik alanlarında yapılan çalışmalar üzerinde durulur. c) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Türkiye ekonomisine etkilerine değinilir.	1,0

Ders	Sınıf	Ünite/Alan/Beceri	Kazanım No	Kazanım	Açıklamalar	Tahmini Süre
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye	İTA.8.4.8.	Cumhuriyet'in sağladığı kazanımları ve Atatürk'ün Türk milleti için gösterdiği hedefleri analiz eder.	a) Büyük Nutuk ve Onuncu Yıl Nutku ele alınır. b) Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nden hareketle Cumhuriyet'in korunmasında ve sürekliliğinin sağlanmasında gençliğe verilen görev ve sorumluluklar vurgulanır. c) Atatürk'ün kişilik özelliklerinden; çok yönlülüğü, akılcılığı, bilimselliği ve çağdaşlığı vurgulanır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Demokratikleşme Çabaları	İTA.8.5.1.	Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıklar.	a) Cumhuriyet Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası ele alınır. b) Demokratikleşme çabalarına ilişkin olarak Büyük Nutuk'ta yer alan kısımlardan kanıtlar gösterilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası	İTA.8.6.1.	Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerini ve amaçlarını açıklar.	Tam bağımsızlık, gerçekçilik, akılcılık, mütekabiliyet, barış, millî menfaatleri esas alma, Türk ve dünya kamuoyunu dikkate alma ilkeleri, Atatürk dönemi Türk dış politikası çerçevesinde işlenerek Atatürk'ün ileri görüşlülüğü vurgulanır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası	İTA.8.6.2.	Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder.	a) Lozan Barış Antlaşması, Atatürk dönemi Türk dış politikasının temel ilkeleri ile ilişkilendirilir. b) Yabancı okullar, Dış Borçlar Sorunu, Musul Sorunu, Nüfus Mübadelesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi Atatürk dönemi Türk dış politikası açısından ele alınır. c) Milletler Cemiyeti'ne girişte izlenen politika vurgulanır. d) Balkan Antantı ve Sadabat Paketi ele alınır.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası	İTA.8.6.3.	Atatürk'ün Hatay'ı ülkemize katmak konusunda yaptıklarına ve bu uğurda gösterdiği özveriye kanıtlar gösterir.	Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkeleri ile Hatay'ın anavatana katılması ilişkilendirilir.	1,0
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	8	Atatürk'ün Ölümü ve Sonrası	İTA.8.7.1.	Atatürk'ün ölümüne ilişkin yansıma ve değerlendirmelerden hareketle onun fikir ve eserlerinin evrensel değerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	a) Atatürk'ün ölümüne ilişkin yerli ve yabancı basında çıkan haber ve yorumlara değinilir. b) İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanı seçilmesine değinilir.	1,0